

A 1904/PRE

Tekijä Keskiryhmä
Käsittelijä Puheenjohtajisto

Jäsen ehdotus Pohjoismaiden neuvoston strategiasta

Ehdotus

Keskiryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto päättää,

että Pohjoismaiden neuvostolle laaditaan strategia.

Taustaa

Pohjoismaiden neuvostolla ei ole omaa strategiaa, lukuun ottamatta neuvoston kolmea kansainvälistä strategiaa, jotka koskevat kansainvälistä yhteistyötä, EU-yhteistyötä ja yhteiskuntaturvallisuutta. Neuvoston työtä säätelee Helsingin sopimus. Neuvoston työn keskeiset tavoitteet ovat kuitenkin muuttuneet vuosien varrella.

Mikä on Pohjoismaiden neuvoston rooli kansainvälisissä järjestöissä? Mikä on sen rooli suhteessa Pohjoismaiden hallitukseen ja Pohjoismaiden ministerineuvostoon? Mitkä ovat sen ensisijaiset poliittiset tavoitteet? Jotta näihin kysymyksiin voidaan vastata – mahdollisesti strategian avulla – keskiryhmä katsoo, että on käynnistettävä keskustelu vielä vuoden 2022 aikana, jolloin vietetään Pohjoismaiden neuvoston 70-vuotisjuhlavuotta.

Pohjoismaiden neuvoston vahvuus on sen laaja poliittinen edustuksellisuus. Neuvosto on poliittinen elin, pohjoismainen parlamentti, joka tekee päätöksensä yksinkertaisella enemmistöllä. Jakoa oppositioon ja hallitukseen ei ole. Sen sijaan enemmistön muodostaminen vaatii tasapainoilemista ja työtä, jotta voidaan viedä eteenpäin jäsenten tekemiä poliittisia aloitteita. Näiden aloitteiden tematiikkaa ei ole rajoitettu. Pohjoismaiden neuvoston työn heikkous on siinä, että usein on epäselvää, mihin neuvosto voisi tai mihin sen tulisi työssään keskittyä. Asiasta on monia poliittisia näkemyksiä. Jotkut korostavat Pohjoismaiden neuvoston – ja Pohjoismaiden – globaalia roolia ja vastuuta, kun taas toiset korostavat pohjoismaisen hyvinvointimallin ylläpitämistä.

Perinteisesti Pohjoismaiden neuvoston ja ministerineuvoston työn painopisteenä on ollut maiden välisen liikkuvuuden edistäminen ja integraation vahvistaminen. Tämä on myös Helsingin sopimuksen punainen lanka.

EU-yhteistyön käynnistyminen oli suuri kriisi pohjoismaiselle yhteistyölle. Integraatio, joka aiemmin koski vain Pohjolaa, laajentui koskemaan suurempaa kokonaisuutta. Tämän myötä osa yhteistyöstä siirtyi EU:n piiriin, mutta samalla Pohjoismaat saivat uuden mahdollisuuden yhdessä vaikuttaa EU:n tekemiin valintoihin. Keski-ryhmä pitää tärkeänä, ettei Pohjola jää odottamaan EU:n ratkaisuja. Pohjolan ei tule toimia reaktiivisesti vaan proaktiivisesti ja osallistua EU:n johtamiseen. Kokemus on osoittanut, että jos Pohjoismaat esittävät ratkaisumallia, siitä usein tulee myös koko EU:n omaksuma malli. Näin tapahtuu, vaikka vain kolme viidestä Pohjoismaasta on EU:n jäsenvaltioita. Myös ETA-maat hyötyvät paljon siitä, että EU:n ratkaisuihin voidaan vaikuttaa.

Kaksi nykyistä kriisiä – syksyn 2015 pakolaiskriisi sekä vuoden 2020 keväällä alkanut koronakriisi – ovat tehneet näkyviksi pohjoismaisen integraation vaillinaisuuden ja Pohjoismaiden välisen viestinnän puutteet ja sen, kuinka ne joko viestivät keskenään ja havaitsevat toisensa strategisina kumppaneina tai eivät. Pohjoismaiden yhteistyö vaatii uudelleen paneutumista ja todellista uutta alkua pandemian jälkeen. Keski-ryhmä katsoo, että nyt on aika keskustella strategisesti pohjoismaisen yhteistyön ja Pohjoismaiden neuvoston roolista ja tarkoituksesta nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa.

Pohjolassa 24. tammikuuta 2022

<i>Abbas Razvi (RV)</i>	<i>Jenni Pitko (vihr.)</i>
<i>Anders Adlercreutz (rkp)</i>	<i>Jouni Ovaska (kesk.)</i>
<i>Anders Eriksson (ÅF)</i>	<i>Kathrine Kleveland (Sp)</i>
<i>Arman Teimouri (L)</i>	<i>Kjell-Arne Ottosson (KD)</i>
<i>Bertel Haarder (V)</i>	<i>Kjerstin Wøyer Funderud (Sp)</i>
<i>Edmund Joensen (sb)</i>	<i>Linda Modig (C)</i>
<i>Erling Bonnesen (V)</i>	<i>Magnus Ek (C)</i>
<i>Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)</i>	<i>Mikko Kinnunen (kesk.)</i>
<i>Hafdís Hrönn Hafsteinsdóttir (Flf)</i>	<i>Ola Elvestuen (V)</i>
<i>Hanna Katrín Friðriksson (Vr)</i>	<i>Pekka Aittakumpu (kesk.)</i>
<i>Heidi Greni (Sp)</i>	<i>Simon Holmström (HI)</i>
<i>Jaspur Langgaard (sb)</i>	